

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, [...]

Osnutek

UREDBA KOMISIJE (EU) št. .../2010

z dne [...]

o skupnih zahtevah za izvajanje navigacijskih služb zračnega prometa v zvezi z delovnimi metodami in operativnimi postopki

(Besedilo velja za EGP)

OSNUTEK UREDBE KOMISIJE (EU) št. .../...

z dne [...]

o skupnih zahtevah za izvajanje navigacijskih služb zračnega prometa v zvezi z delovnimi metodami in operativnimi postopki

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. februarja 2008 o skupnih predpisih na področju civilnega letalstva in ustanovitvi Evropske agencije za varnost v letalstvu in razveljavitvi Direktive Sveta 91/670/EGS, Uredbe (ES) št. 1592/2002 in Direktive 2004/36/ES¹, kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 1108/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o spremembi Uredbe (ES) št. 216/2008 v zvezi z aerodromi, upravljanjem zračnega prometa in navigacijskimi službami zračnega prometa ter o razveljavitvi Direktive 2006/23/ES², in zlasti člena 8b Uredbe,

ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 550/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2004 o izvajanju navigacijskih služb zračnega prometa na enotnem evropskem nebu³ (uredbe o izvajanju služb), kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 1070/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 z namenom izboljšanja delovanja in trajnosti evropskega letalskega sistema⁴, ter zlasti členov 4 in 6 Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V skladu z Uredbo (ES) št. 216/2008 mora Komisija ob pomoči Evropske agencije za varnost v letalstvu (v nadaljnjem besedilu: agencija) sprejeti izvedbena pravila za izvajanje navigacijskih služb zračnega prometa po vsej Uniji. Člen 8b Uredbe (ES) št. 216/2008 določa, da morajo ta izvedbena pravila temeljiti na uredbah, sprejetih v okviru prvega svežnja zakonodaje o enotnem evropskem nebu. Ta uredba temelji na Uredbi (ES) št. 2096/2005 z dne 20. decembra 2005 o skupnih zahtevah za izvajanje navigacijskih služb zračnega prometa⁵.
- (2) Izvajanje navigacijskih služb zračnega prometa znotraj Unije morajo certificirati države članice ali agencija. Izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa, ki

---

¹ UL L 79, 19.3.2008, str. 1.

² UL L 309, 24.11.2009, str. 51.

³ UL L 96, 31.3.2004, str. 10.

⁴ UL L 300, 14.11.2009, str. 34.

⁵ UL L 335, 21.12.2005, str. 13.

izpolnjujejo skupne zahteve, morajo prejeti certifikat v skladu s členom 7 Uredbe (ES) št. 550/2004 in členom 8b(2) Uredbe (ES) št. 216/2008.

- (3) Uporaba skupnih zahtev, določenih v skladu s členom 6 Uredbe (ES) št. 550/2004 in členom 8b Uredbe (ES) št. 216/2008, ne sme posegati v suverenost držav članic nad njihovim zračnim prostorom in zahteve držav članic v zvezi z javnim redom, javno varnostjo in obrambnimi zadevami, kot je določeno v členu 13 Uredbe (ES) št. 549/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2004 o določitvi okvira za oblikovanje enotnega evropskega neba⁶ (okvirna uredba), kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 1070/2009. Skupne zahteve ne zajemajo vojaških dejavnosti in usposabljanja, kot je določeno v členu 1(2) Uredbe (ES) št. 549/2004 in členu 1(2) Uredbe (ES) št. 216/2008.
- (4) V opredelitvi skupnih zahtev za izvajanje navigacijskih služb zračnega prometa je treba ustrezno upoštevati pravni položaj izvajalcev navigacijskih služb zračnega prometa v državah članicah. Poleg tega, ko dejavnosti organizacije niso le izvajanje navigacijskih služb zračnega prometa, se skupne zahteve, ki jih je treba določiti v skladu s členom 6 Uredbe (ES) št. 550/2004 in členom 8b(6) Uredbe (ES) št. 216/2008, ne smejo uporabljati za takšne druge dejavnosti ali za sredstva, dodeljena za dejavnosti, ki ne spadajo na področje izvajanja navigacijskih služb zračnega prometa, razen če ni določeno drugače.
- (5) Uporaba skupnih zahtev za izvajalce navigacijskih služb zračnega prometa mora biti sorazmerna s tveganjem, povezanim s posebnimi značilnostmi vsake službe, kot sta število ter/ali vrsta in značilnosti postopkov zračnega prometa, ki se obdelujejo. Če se nekateri izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa odločijo, da ne bodo izkoristili priložnosti za izvajanje čezmejnih služb znotraj enotnega evropskega neba, mora biti pristojni organ pooblaščen, da jim omogoči sorazmerno upoštevanje nekaterih splošnih zahtev za izvajanje navigacijskih služb oziroma nekaterih posebnih zahtev za izvajanje služb zračnega prometa. Zato morajo pogoji, povezani s certifikatom, izražati vrsto in obseg odstopanja.
- (6) Da se zagotovi pravilno delovanje sistema certificiranja, morajo države članice Komisiji in agenciji predložiti vse ustrezne informacije o odstopanjih, ki jih v zvezi z njihovimi letnimi poročili odobri njihov pristojni organ.
- (7) Ni nujno, da za različne vrste navigacijskih služb zračnega prometa veljajo enake zahteve. Zato je treba skupne zahteve prilagoditi posebnim značilnostim vsake vrste službe.
- (8) Izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa morajo dokazati skladnost za čas veljavnosti certifikata in za vse zajete službe.
- (9) Da se zagotovi učinkovita uporaba skupnih zahtev, je treba vzpostaviti sistem za redno pregledovanje in nadzorovanje skladnosti s temi skupnimi zahtevami in pogoji iz certifikata. Pristojni organ mora vsako leto pred izdajo certifikata preučiti ustreznost izvajalca in oceniti nenehno skladnost izvajalcev navigacijskih služb zračnega prometa, ki jih certificira. Zato mora na podlagi ocene tveganja vzpostaviti in vsako

---

⁶ UL L 96, 31.3.2004, str. 1.

leto posodobiti okvirni inšpekcijski program, ki vključuje vse certificirane izvajalce. Program mora omogočati inšpekcijski pregled vseh ustreznih delov izvajalcev navigacijskih služb zračnega prometa v razumnem časovnem okviru. Pri ocenjevanju skladnosti imenovanih izvajalcev služb zračnega prometa in meteoroloških služb mora imeti pristojni organ pravico do preverjanja ustreznih zahtev, ki izhajajo iz mednarodnih obveznosti zadevne države članice.

- (10) Brez poseganja v člena 24 in 54 Uredbe (ES) št. 216/2008 bi lahko strokovni pregledi nacionalnih nadzornih organov podpirali skupni pristop k nadzoru izvajalcev navigacijskih služb zračnega prometa po celotni Skupnosti. Komisija lahko v sodelovanju z državami članicami in agencijo organizira te strokovne preglede, ki morajo biti usklajeni z dejavnostmi v okviru členov 24 in 54 Uredbe (ES) št. 216/2008 ter vseh drugih mednarodnih programov spremljanja in nadzora. Tako bo preprečeno podvajanje dela. Da se med strokovnim pregledom omogoči izmenjava izkušenj in najboljše prakse, morajo strokovnjaki po možnosti izhajati iz pristojnega organa ali usposobljenega subjekta.
- (11) Organizacija Eurocontrol je oblikovala varnostne predpise (ESARR), ki so najpomembnejši za varno izvajanje služb zračnega prometa. Komisija mora v skladu z Uredbo (ES) št. 550/2004 opredeliti in sprejeti ustrezne določbe varnostnih predpisov ESARR v uredbah Unije. Preneseni varnostni predpisi ESARR iz Uredbe (ES) št. 2096/2005 so podlaga teh izvedbenih pravil.
- (12) Komisija je pri sprejemanju Uredbe (ES) št. 2096/2005 ugotovila, da ni primerno ponoviti določbe varnostnega predpisa ESARR št. 2 o poročanju in oceni varnostnih dogodkov v upravljanju zračnega prometa, ki jih zajemata Direktiva Sveta 94/56/ES z dne 21. novembra 1994 o določitvi temeljnih načel za vodenje preiskav nesreč in incidentov v civilnem letalstvu⁷ in Direktiva 2003/42/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. junija 2003 o poročanju o dogodkih v civilnem letalstvu⁸. Vendar je treba uvesti nove določbe o varnostnih dogodkih, da mora pristojni organ preveriti, ali izvajalci služb zračnega prometa ter izvajalci komunikacijskih, navigacijskih in nadzornih služb upoštevajo določeno ureditev za vključitev poročanja o takih dogodkih in njihovi oceni.
- (13) Še zlasti je treba priznati, da je, prvič, upravljanje varnosti tista funkcija služb zračnega prometa, ki zagotavlja, da so bila odkrita, ocenjena in zadovoljivo ublažena vsa varnostna tveganja, ter, drugič, da bo formalen in sistematičen pristop k sistemom za obvladovanje varnosti in upravljanje – za doseg celovitega sistemskega pristopa – vidno in sledljivo čim bolj povečal varnostne koristi. Agencija mora dodatno oceniti varnostne zahteve te uredbe in jih vključiti v skupno zakonodajno strukturo za varnost v civilnem letalstvu.
- (14) Dokler agencija ne bo razvila izvedbenih ukrepov, s katerimi se ustrezni standardi ICAO prenašajo v izvedbene ukrepe Unije, sprejemljivih načinov usklajevanja, certifikacijskih specifikacij in navodil, bodo izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa delovali v skladu z ustreznimi standardi ICAO. Za olajšanje čezmejnega izvajanja služb in dokler agencija ne bo dokončala dela za prenos standardov ICAO v

---

⁷ UL L 319, 12.12.1994, str. 14.

⁸ UL L 167, 4.7.2003, str. 23.

ustrezne ukrepe, bodo morale države članice, Komisija in agencija, po potrebi v tesnem sodelovanju z organizacijo Eurocontrol, poskušati čim bolj zmanjšati razlike med državami članicami pri uporabi standardov ICAO na področju navigacijskih služb zračnega prometa, da bi dosegli skupni niz standardov med državami članicami znotraj enotnega evropskega neba.

- (15) Različne nacionalne ureditve v zvezi z odgovornostjo izvajalcem navigacijskih služb zračnega prometa ne smejo preprečiti sklepanja sporazumov o izvajanju čezmejnih služb, potem ko uredijo kritje izgub za škodo, ki izhaja iz odgovornosti v skladu z veljavnim pravom. Uporabljen metoda mora biti v skladu z nacionalnimi pravnimi zahtevami. Države članice, ki omogočajo izvajanje navigacijskih služb zračnega prometa v celotnem zračnem prostoru ali njegovem delu v njihovi pristojnosti, brez certificiranja v skladu z Uredbo (ES) št. 550/2004, morajo kriti odgovornosti teh izvajalcev.
- (16) Agencija mora dodatno ovrednotiti določbe te uredbe, zlasti tiste v zvezi z varnostno oceno sprememb ter tehničnim vodstvom in osebjem, in izdati mnenje o njihovi prilagoditvi celovitemu sistemskemu pristopu, ob upoštevanju vključitve teh določb v skupno zakonodajno strukturo za varnost civilnega letalstva ter izkušenj zainteresiranih strani in pristojnih organov na področju varnostnega nadzora.
- (17) Ukrepi, predvideni s to uredbo, so v skladu z mnenjem Odbora za enotno evropsko nebo, ustanovljenega s členom 5 Uredbe (ES) št. 549/2004 –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Vsebina in področje uporabe

Ta uredba določa skupne zahteve za izvajanje navigacijskih služb zračnega prometa. Razen če prilogi I ali II določata drugače, te skupne zahteve ne veljajo za:

- (a) druge dejavnosti razen izvajanja služb zračnega prometa, ki jih opravlja izvajalec;
- (b) sredstva, dodeljena za dejavnosti zunaj izvajanja navigacijskih služb zračnega prometa.

Člen 2

Opredelitev pojmov

1. Za namene te uredbe se uporabljajo opredelitve pojmov iz Uredbe (ES) št. 216/2008 in Uredbe (ES) št. 549/2004, razen opredelitve pojma iz člena 2(15) Uredbe (ES) št. 549/2004.
2. Poleg opredelitev pojmov iz odstavka 1 se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:
- (a) „delo v zraku“ pomeni dejavnost zrakoplova, v kateri se zrakoplov uporablja za specializirane storitve, na primer za kmetijstvo, gradbeništvo, fotografiranje, geodetske storitve, opazovanje in patroliranje, iskanje in reševanje ali oglaševanje v zraku;
- (b) „komercialni zračni promet“ pomeni kakršno koli dejavnost zrakoplova, ki vključuje prevoz potnikov, tovora ali pošte za najem ali plačilo;

- (c) „funkcionalni sistem“ pomeni kombinacijo sistemov, postopkov in človeških virov za izvajanje funkcij v zvezi z upravljanjem zračnega prometa;
- (d) „splošno letalstvo“ pomeni kakršno koli dejavnost civilnega letalstva, razen komercialnega zračnega prevoza ali dela v zraku;
- (e) „nacionalni nadzorni organ“ pomeni organ ali organe, ki jih države članice imenujejo ali ustanovijo kot svoj nacionalni organ v skladu s členom 4 Uredbe (ES) št. 549/2004;
- (f) „nevarnost“ pomeni vsako stanje, dogodek ali okoliščino, ki bi lahko povzročili nesrečo;
- (g) „izvajalska organizacija“ pomeni organizacijo, ki je odgovorna za izvajanje tehničnega vodstva in služb, ki podpirajo zračni promet, komunikacijo, navigacijo ali nadziranje;
- (h) „tveganje“ pomeni kombinacijo skupne verjetnosti ali pogostnosti pojavljanja škodljivih učinkov, ki so posledica nevarnosti, in resnosti teh učinkov;
- (i) „zagotavljanje varnosti“ pomeni vse načrtovane in sistematične dejavnosti, ki so potrebne za vzpostavitev ustreznega zaupanja, da izdelek, služba, organizacija ali funkcionalni sistem dosega zadovoljivo ali sprejemljivo varnost;
- (j) „varnostni cilj“ pomeni kakovostno ali količinsko navedbo, ki opredeljuje največjo pogostnost ali verjetnost, pri kateri se lahko pričakuje nevarnost;
- (k) „varnostna zahteva“ pomeni sredstva za ublažitev tveganja, opredeljena s strategijo ublažitve tveganja, ki izpolnjuje poseben varnostni cilj, vključno z organizacijskimi, operativnimi, postopkovnimi, funkcijskimi zahtevami, zahtevami glede zmogljivosti in interoperabilnosti ali okoljskimi značilnostmi;
- (l) „službe“ pomenijo navigacijsko službo zračnega prometa ali niz navigacijskih služb zračnega prometa;
- (m) „vseevropska služba“ pomeni službo, ki je bila zasnovana in oblikovana za uporabnike v večini ali vseh državah članicah.

3. Izraz „izvajalec navigacijskih služb zračnega prometa“ se razume tako, da vključuje tudi organizacijo, ki je vložila vlogo za certifikat za izvajanje takšnih služb.

Člen 3 **Pristojni organ**

Za namene te uredbe je pristojni organ:

- (a) za izvajalce navigacijskih služb zračnega prometa, ki imajo glavni poslovni sedež in morebitni uradni sedež v državi članici, nacionalni nadzorni organ, ki ga je imenovala ali ustanovila zadevna država članica;
- (b) za izvajalce navigacijskih služb zračnega prometa, ki zagotavljajo storitve v funkcionalnem bloku zračnega prostora, v katerem so bile na podlagi sporazuma med državami pristojnosti za varnostni nadzor dodeljene drugače kot v odstavku (a),

nacionalni nadzorni organ(-i), imenovan(-i) ali ustanovljen(-i) na podlagi zadevnega sporazuma;

- (c) za izvajalce navigacijskih služb zračnega prometa, ki zagotavljajo storitve v zračnem prostoru ozemlja, za katero se uporablja Pogodba, in ki imajo glavni poslovni sedež in morebitni uradni sedež zunaj ozemlja, za katero se uporabljajo določbe Pogodbe, agencija;
- (d) za izvajalce navigacijskih služb zračnega prometa, ki izvajajo vseevropske službe, agencija.

Člen 4

Izdaja certifikatov

1. Za pridobitev potrebnega certifikata za izvajanje navigacijskih služb zračnega prometa izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa ravnajo v skladu s splošnimi skupnimi zahtevami, določenimi v Prilogi I, in posebnimi dodatnimi zahtevami, določenimi v prilogah od II do V k tej uredbi, glede na vrsto službe, ki jo izvajajo.
2. Pristojni organ preveri skladnost izvajalca navigacijske službe zračnega prometa s splošnimi zahtevami pred izdajo certifikata temu izvajalcu.
3. Izvajalec navigacijskih služb zračnega prometa izpolnjuje skupne zahteve najpozneje do izdaje certifikata v skladu s členom 7 Uredbe (ES) št. 550/2004 ter členom 8b(2) in členom 22a(b) in 22a(c) Uredbe (ES) št. 216/2008.

Člen 5 **Odstopanja**

1. Z odstopanjem od določb člena 4(1) se lahko nekateri izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa odločijo, da ne bodo izkoristili možnosti za izvajanje čezmejnih služb, in se lahko odpovejo pravici do vzajemnega priznavanja znotraj enotnega evropskega neba.

V takem primeru lahko zaprosijo za certifikat, ki je omejen na zračni prostor v pristojnosti države članice iz člena 7(2) Uredbe (ES) št. 550/2004.

Za takšno vlogo izvajalec služb zračnega prometa izvaja službe ali načrtuje njihovo izvajanje le v zvezi z eno ali več naslednjimi kategorijami:

- (a) splošno letalstvo;
- (b) delo v zraku;
- (c) komercialni zračni promet, omejen na zrakoplove z manj kot 10 tonami največje vzletne mase ali manj kot 20 sedeži;
- (d) komercialni zračni promet z manj kot 10 000 premiki na leto, ne glede na največjo vzletno maso in število sedežev, pri čemer se „premiki“ štejejo kot vsota vzletov in pristankov in se izračunajo kot povprečje prejšnjih treh let.

Da bi lahko vložil takšno vlogo, mora imeti izvajalec navigacijskih služb zračnega prometa, ki ni izvajalec služb zračnega prometa, bruto letni promet 1 000 000 EUR ali manj glede na službe, ki jih izvaja ali katerih izvajanje načrtuje.

Če izvajalec navigacijskih služb zračnega prometa zaradi objektivnih praktičnih razlogov ne more predložiti dokazil, da izpolnjuje ta merila, lahko pristojni organ sprejme podobne podatke ali napovedi v zvezi z zgornjimi mejami iz tretjega in četrtega pododstavka.

Izvajalec navigacijskih služb zračnega prometa ob oddaji take vloge pristojnemu organu sočasno predloži ustrezna dokazila v zvezi z izbirnimi merili.

2. Pristojni organ lahko odobri posebna odstopanja prosilcem, ki izpolnjujejo merila iz odstavka 1, sorazmerno z njihovim prispevkom k upravljanju zračnega prometa v zračnem prostoru v pristojnosti države članice.

Ta odstopanja lahko veljajo le za zahteve iz Priloge I z naslednjimi izjemami:

- (a) del 1 tehnična in operativna usposobljenost in zmogljivost;
- (b) del 3.1 upravljanje varnosti;
- (c) del 5 človeški viri;
- (d) del 8.1 odprto in pregledno izvajanje služb.

3. Poleg odstopanj iz odstavka 2 lahko pristojni organ odobri odstopanja prosilcem, ki izvajajo letalske informacijske službe z največ enim delovnim mestom na katerem koli

letališču. To stori sorazmerno z vlagateljevim prispevkom k upravljanju zračnega prometa v zračnem prostoru v pristojnosti države članice.

Ta odstopanja lahko veljajo le za naslednje zahteve iz dela 3 Priloge II:

- (a) odgovornost za upravljanje varnosti ter zunanje službe in oskrbo (iz dela 3.1.2);
  - (b) varnostni pregledi (iz dela 3.1.3);
  - (c) varnostne zahteve za oceno in ublažitev tveganja v zvezi s spremembami (del 3.2).
4. Odstopanja se ne odobrijo v zvezi z zahtevami iz prilog III, IV ali V.
5. Pristojni organ v skladu s Prilogo II k Uredbi (ES) št. 550/2004:
- (a) določi vrsto in obseg odstopanja z navedbo pravne podlage v pogojih, povezanih s certifikatom;
  - (b) omeji časovno veljavnost certifikata in
  - (c) spremlja, ali so izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa še vedno upravičeni do odstopanja.

Člen 6

Dokaz o skladnosti

1. Izvajalec navigacijskih služb zračnega prometa na zahtevo pristojnega organa predloži vsa potrebna dokazila o izpolnjevanju skladnosti z veljavnimi skupnimi zahtevami. Izvajalec navigacijskih služb zračnega prometa lahko v celoti uporablja obstoječe podatke.

2. Certificirani izvajalec navigacijskih služb zračnega prometa pristojni organ obvesti o načrtovanih spremembah izvajanja služb, ki lahko vplivajo na skladnost z veljavnimi skupnimi zahtevami ali pogoji, povezanimi s certifikatom.

3. Če certificirani izvajalec navigacijskih služb zračnega prometa ne izpolnjuje več veljavnih skupnih zahtev ali pogojev, povezanih s certifikatom, pristojni organ sprejme odločitev najpozneje v enem mesecu. Pristojni organ na podlagi te odločitve zahteva od izvajalca navigacijskih služb, da sprejme korektivne ukrepe.

O tej odločitvi je takoj obveščen zadevni izvajalec navigacijskih služb zračnega prometa.

Pristojni organ pred obvestilom zadevnega izvajalca navigacijskih služb zračnega prometa o odobritvi preveri, ali so bili korektivni ukrepi izvedeni. Če po mnenju pristojnega organa korektivni ukrepi v dogovorjenem roku niso bili pravilno izvedeni, sprejme ustrezne izvršilne ukrepe v skladu s členom 7(7) Uredbe (ES) št. 550/2004 ter členom 10, členom 22a(d) in členoma 25 in 68 Uredbe (ES) št. 216/2008, kot je ustrezno, pri čemer upošteva potrebo po zagotovitvi neprekinjenosti služb.

Člen 7

Omogočanje spremljanja skladnosti

Izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa omogočijo inšpekcijske preglede in preiskave, ki jih izvaja pristojni organ ali usposobljeni subjekt, ki deluje v imenu slednjega, vključno z obiski na kraju samem in obiski brez predhodnega obvestila.

Pooblaščen osebe lahko:

- (a) preučijo ustrezne evidence, podatke, postopke in vse drugo gradivo, pomembno za izvajanje navigacijskih služb zračnega prometa;
- (b) naredijo kopije ali izvlečke takih evidenc, podatkov, postopkov in drugega gradiva;
- (c) zahtevajo ustno razlago na kraju samem;
- (d) vstopijo v ustrezne prostore, na zemljišča ali v prevozna sredstva.

Kadar take inšpekcijske preglede in preiskave izvaja nacionalni nadzorni organ, jih izvaja v skladu z zakonskimi predpisi države članice, v kateri se izvajajo.

Člen 8

Stalna skladnost

Pristojni organ na podlagi razpoložljivih dokazil letno spremlja stalno skladnost izvajalcev navigacijskih služb zračnega prometa, ki jo je certificiral.

V ta namen pristojni organ vzpostavi in vsako leto posodobi okvirni inšpekcijski program, ki vključuje vse izvajalce, ki jih je certificiral, in temelji na oceni tveganja v zvezi z različnimi dejavnostmi, ki so del izvajanih služb. Pred vzpostavitvijo takega programa se posvetuje z zadevnimi izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa in katerim koli drugim zadevnim pristojnim organom, če je to primerno.

V programu je naveden predvideni časovni razmik inšpekcijskih pregledov različnih krajev.

Člen 9

Varnostni predpisi za tehnično vodstvo in osebje

V zvezi z izvajanjem služb zračnega prometa ter komunikacijskih, navigacijskih ali nadzornih služb pristojni organ ali kateri koli drug organ, ki ga država članica imenuje za izvajanje te naloge:

- (a) izda ustrezne varnostne predpise za tehnično vodstvo in osebje, ki izvajata naloge v zvezi z varnostjo obratovanja;
- (b) zagotovi ustrezen in primeren varnostni nadzor tehničnega vodstva in osebja, ki ga določi katera koli izvajalska organizacija za izvajanje nalog v zvezi z varnostjo obratovanja;

- (c) upravičeno in po ustrezni poizvedbi sprejme primerne ukrepe v zvezi z izvajalsko organizacijo ter/ali njenim tehničnim vodstvom in osebjem, ki ne ravnata v skladu z določbami dela 3.3 Priloge II;
- (d) preveri, ali so vzpostavljene ustrezne metode za zagotavljanje, da tretje stranke, ki so jim dodeljene naloge v zvezi z varnostjo obratovanja, ravnajo v skladu z določbami dela 3.3 Priloge II.

Člen 10

Postopek strokovnega pregleda

1. Komisija lahko v sodelovanju z državami članicami in agencijo organizira strokovne preglede nacionalnih nadzornih organov v skladu z odstavki od 2 do 6.

2. Strokovni pregled izvede skupina nacionalnih strokovnjakov, in če je primerno, strokovnjaki agencije. Skupino sestavljajo strokovnjaki iz vsaj treh različnih držav članic in agencije. Strokovnjaki ne sodelujejo v strokovnih pregledih v državah članicah, v katerih so zaposleni. Komisija ustanovi in ohranja skupino nacionalnih strokovnjakov, ki jih imenujejo države članice, ki vključuje vse vidike skupnih zahtev, kot so navedene v členu 6 Uredbe (ES) št. 550/2004.

3. Komisija najpozneje tri mesece pred strokovnim pregledom obvesti državo članico in zadevni nacionalni nadzorni organ o strokovnem pregledu, datumu pregleda in istovetnosti strokovnjakov, ki bodo v njem sodelovali.

Država članica, katere nacionalni nadzorni organ se pregleduje, odobri skupino strokovnjakov, preden lahko ta izvede pregled.

4. Skupina za pregled v treh mesecih po pregledu soglasno pripravi poročilo, ki lahko vsebuje priporočila. Komisija za obravnavo poročila skliče srečanje z agencijo, strokovnjaki in nacionalnim nadzornim organom.

5. Komisija pošlje poročilo zadevni državi članici. Ta lahko v treh mesecih po prejemu poročila predloži pripombe; navedene pripombe vključujejo, če je ustrezno, ukrepe, ki jih je sprejela ali jih namerava sprejeti v danem roku kot odgovor na pregled.

Če ni bilo z zadevno državo članico dogovorjeno drugače, se poročilo o pregledu in nadaljnja poročila ne objavijo.

6. Komisija prek Odbora za enotno evropsko nebo enkrat na leto obvesti države članice o glavnih ugotovitvah teh pregledov.

Člen 11

Prehodne določbe

1. Za izvajalce navigacijskih služb zračnega prometa, ki imajo na datum začetka veljavnosti te uredbe certifikat, izdan v skladu z Uredbo (ES) št. 2096/2005, se šteje, da imajo certifikat, izdan v skladu s to uredbo.

2. Prosilci za certifikat izvajalca navigacijskih služb zračnega prometa, ki so vlogo predložili pred datumom začetka veljavnosti te uredbe in jim certifikat še ni bil izdan, dokažejo skladnost z določbami te uredbe, pred izdajo certifikata.

3. Organ države članice, ki so mu organizacije za usposabljanje, katerih pristojni organ je v skladu s členom 3 agencija, oddale vlogo za izdajo certifikata pred datumom začetka veljavnosti te uredbe, dokonča certifikacijski postopek v sodelovanju z agencijo in agenciji ob izdaji certifikata posreduje dokumentacijo.

Člen 12 **Razveljavitve**

1. Uredba (ES) št. 2096/2005 se razveljavi.
2. Uredba (ES) št. 668/2008 se razveljavi.
3. Člen 6 Uredbe (ES) št. 482/2008 se razveljavi.

Člen 13 **Začetek veljavnosti**

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, [...]

Za Komisijo
Predsednik

PRILOGA I

SPLOŠNE ZAHTEVE ZA IZVAJANJE NAVIGACIJSKIH SLUŽB ZRAČNEGA PROMETA

1. TEHNIČNA IN OPERATIVNA USPOSOBLJENOST IN ZMOGLJIVOST

Izvajalec navigacijskih služb zračnega prometa je sposoben varno, učinkovito, nepretrgano in trajnostno izvajati službe v skladu s kakršno koli stopnjo skupnega povpraševanja po danem zračnem prostoru. V ta namen ohranja ustrezno tehnično in operativno zmogljivost ter strokovno znanje.

2. ORGANIZACIJSKA STRUKTURA IN VODENJE

2.1. Organizacijska struktura

Izvajalec navigacijskih služb zračnega prometa ustanovi in vodi svojo organizacijo v skladu s strukturo, ki podpira varno, učinkovito in nepretrgano izvajanje služb.

Organizacijska struktura določa:

- (a) pristojnost, dolžnosti in odgovornosti imenovanih imetnikov delovnih mest, še zlasti vodstvenega osebja, odgovornega za funkcije v zvezi z varnostjo, kakovostjo, varstvom, financami in človeškimi viri;
- (b) razmerje in smer poročanja med različnimi deli in postopki organizacije.

2.2. Organizacijsko vodenje

Izvajalec navigacijskih služb zračnega prometa izdela poslovni načrt, ki pokriva obdobje najmanj petih let. Poslovni načrt:

- (a) določa splošne cilje izvajalca navigacijskih služb zračnega prometa in njegovo strategijo za doseganje teh ciljev v skladu z njegovimi splošnimi dolgoročnimi načrti in ustreznimi zahtevami Unije za razvoj infrastrukture ali druge tehnologije;
- (b) vsebuje ustrezne cilje uspešnosti glede kakovosti in ravni storitev, varnosti in stroškovne učinkovitosti.

Izvajalec navigacijskih služb zračnega prometa predloži letni načrt za prihodnje leto, v katerem so nadalje določene značilnosti poslovnega načrta in opisane kakršne koli spremembe.

Letni načrt pokriva naslednje določbe o ravni in kakovosti storitev, kot so pričakovana raven zmogljivosti, varnosti in nastalih zamud letov, ter določbe o finančnih ureditvah:

- (a) informacije o izvajanju nove infrastrukture ali drugih razvojnih dosežkov in izjavo o njihovem prispevku k izboljšanju ravni in kakovosti storitev;
- (b) kazalnike uspešnosti, na podlagi katerih se lahko razumno ocenita raven in kakovost storitve;

- (c) pričakovani kratkoročni finančni položaj izvajalca služb in kakršne koli spremembe poslovnega načrta ali vplive nanj.

3. UPRAVLJANJE VARNOSTI IN KAKOVOSTI

3.1. **Upravljanje varnosti**

Izvajalec navigacijskih služb zračnega prometa upravlja varnost vseh svojih služb. Pri tem vzpostavi formalne povezave z vsemi zainteresiranimi stranmi, ki bi lahko neposredno vplivale na varnost njegovih služb.

3.2. **Sistem za upravljanje kakovosti**

Izvajalec navigacijskih služb zračnega prometa najpozneje dve leti po začetku veljavnosti te uredbe vzpostavi sistem za upravljanje kakovosti, ki vključuje vse navigacijske službe zračnega prometa, ki jih izvaja, v skladu z naslednjimi načeli. Izvajalec:

- (a) opredeli politiko kakovosti, tako da se čim bolj zadovoljijo potrebe različnih uporabnikov,
- (b) vzpostavi program zagotavljanja kakovosti, ki vključuje postopke za ugotavljanje skladnosti vseh dejavnosti z veljavnimi zahtevami, standardi in postopki;
- (c) zagotovi dokazila o delovanju sistema kakovosti v obliki priročnikov in dokumentov o spremljanju;
- (d) imenuje predstavnike vodstva za spremljanje skladnosti s postopki in njihove ustreznosti, da se zagotovita varnost in učinkovitost operativnih postopkov;
- (e) opravlja preglede vzpostavljenega sistema kakovosti in po potrebi odpravi pomanjkljivosti.

Certifikat EN ISO 9001, ki ga izda ustrezno pooblaščen organizacija in vključuje izvajalčeve navigacijske službe zračnega prometa, se šteje za zadostno dokazilo skladnosti. Izvajalec navigacijskih služb zračnega prometa pristojnemu organu na njegovo zahtevo predloži dokumentacijo v zvezi s certifikacijo.

Izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa lahko vključijo sisteme za upravljanje varnosti in upravljanje kakovosti v svoj sistem upravljanja.

3.3. **Priročniki o delovanju**

Izvajalec navigacijskih služb zračnega prometa zagotavlja in posodablja priročnike o delovanju v zvezi z izvajanjem služb, ki so namenjeni operativnemu osebju in njegovemu usmerjanju. Izvajalec navigacijskih služb zračnega prometa zagotavlja, da:

- (a) priročniki o delovanju vsebujejo navodila in informacije, ki jih operativno osebje potrebuje za izvajanje nalog;
- (b) so ustrezni deli priročnikov o delovanju dostopni zadevnemu osebju;

(c) je operativno osebje hitro obveščeno o spremembah priročnika o delovanju v zvezi z nalogami in začetku veljavnosti teh sprememb.

4. VARSTVO

Izvajalec navigacijskih služb zračnega prometa vzpostavi sistem za upravljanje varstva za zagotovitev:

- (a) varstva objektov, naprav in osebja, s čimer se prepreči nezakonito vmešavanje v izvajanje služb;
- (b) varstva operativnih podatkov, ki jih prejme, predloži ali kako drugače uporablja, tako da je dostop do njih omejen in omogočen le pooblaščenim.

Sistem za upravljanje varstva opredeljuje:

- (a) postopke v zvezi z oceno in ublažitvijo tveganja za varstvo, spremljanjem in izboljšanjem varstva, pregledi varstva in razširjanjem pridobljenih spoznanj;
- (b) dodeljena sredstva za odkrivanje kršitev varstva in opozarjanje osebja z ustreznimi opozorili;
- (c) sredstva za obvladovanje posledic kršitev varstva ter opredelitev obnovitvenih ukrepov in postopkov za ublažitev, s katerimi se prepreči ponovni pojav.

Izvajalec navigacijskih služb zračnega prometa zagotovi varnostno preverjanje osebja, če je primerno, ter se uskladi z ustreznimi civilnimi in vojaškimi organi za zagotovitev varstva objektov in naprav, osebja in podatkov.

5. ČLOVEŠKI VIRI

Izvajalec navigacijskih služb zračnega prometa zaposli ustrezno usposobljeno osebje za zagotavljanje varnega, učinkovitega, nepretrganega in trajnostnega izvajanja svojih služb. V zvezi s tem oblikuje politiko zaposlovanja in usposabljanja osebja.

6. FINANČNA MOČ

6.1. **Gospodarska in finančna zmogljivost**

Izvajalec navigacijskih storitev je sposoben izpolnjevati finančne obveznosti, kot so fiksni in variabilni stroški poslovanja ali stroški kapitalskih naložb. Uporablja ustrezen sistem stroškovnega računovodstva. Sposobnost dokaže z letnim načrtom iz dela 2.2 te priloge ter z bilancami stanja in računi na podlagi svojega statuta.

6.2. **Finančna revizija**

izvajalec navigacijskih služb zračnega prometa v skladu s členom 12(2) Uredbe (ES) št. 550/2004 dokaže, da se zanj redno izvaja postopek neodvisne revizije.

7. KRITJE ODGOVORNOSTI IN ZAVAROVALNO KRITJE

Izvajalec navigacijskih služb zračnega prometa ima vzpostavljeno ureditev za kritje odgovornosti, ki izhajajo iz veljavne zakonodaje.

Uporabljen metoda za zagotovitev kritja ustreza zadevni mogoči izgubi in škodi, ob upoštevanju pravnega položaja izvajalca navigacijskih služb zračnega prometa in stopnje razpoložljivega kritja za komercialno zavarovanje.

Izvajalec navigacijskih služb zračnega prometa, ki uporablja službe drugega izvajalca navigacijskih služb zračnega prometa, zagotovi, da sporazumi vključujejo razdelitev odgovornosti med njiju.

8. KAKOVOST SLUŽB

8.1. Odprto in pregledno izvajanje služb

Izvajalec navigacijskih služb zračnega prometa izvaja službe odprto in pregledno. Objavi pogoje v zvezi z dostopom do služb in vzpostavi postopek rednega skupnega ali posamičnega formalnega posvetovanja z uporabniki služb vsaj enkrat na leto.

Izvajalec navigacijskih služb zračnega prometa ne sme razlikovati na podlagi državljanstva ali istovetnosti uporabnika ali kategorije uporabnikov v skladu z veljavno zakonodajo Unije.

8.2. Načrti ukrepov ob nepredvidljivih dogodkih

Izvajalec navigacijskih služb zračnega prometa ima najpozneje eno leto po certifikaciji za vse službe, ki jih izvaja, pripravljene načrte ukrepov ob nepredvidljivih dogodkih, katerih posledica je znatno poslabšanje ali prekinitvev služb.

9. ZAHTEVE GLEDE POROČANJA

Izvajalec navigacijskih služb zračnega prometa pristojnemu organu predloži letno poročilo o dejavnostih. To poročilo vključuje finančne rezultate brez poseganja v člen 12 Uredbe (ES) št. 550/2004, operativne zmogljivosti ter katere koli druge pomembne dejavnosti in razvojne dosežke, zlasti na področju varnosti.

Letno poročilo vključuje vsaj:

- oceno ravni in kakovosti služb, ki se izvajajo, ter ravni zagotovljene varnosti;
- uspešnost izvajalca navigacijskih služb zračnega prometa glede na cilje uspešnosti iz poslovnega načrta, pri čemer se dejanska uspešnost primerja z letnim načrtom na podlagi kazalnikov uspešnosti iz tega načrta,
- razvojne dosežke pri delovanju in infrastrukturi;
- finančne rezultate, če niso objavljeni posebej v skladu s členom 12(1) Uredbe (ES) št. 550/2004;
- informacije o postopku formalnega posvetovanja z uporabniki služb;
- informacije o politiki človeških virov.

Izvajalec navigacijskih služb zračnega prometa omogoči, da je vsebina letnega poročila dostopna javnosti pod pogoji, ki jih določi pristojni organ v skladu z nacionalno zakonodajo.

PRILOGA II

POSEBNE ZAHTEVE ZA IZVAJANJE SLUŽB ZRAČNEGA PROMETA

1. LASTNIŠTVO

Izvajalec služb zračnega prometa pristojnemu organu iz člena 7(2) Uredbe (ES) št. 550/2004 jasno navede:

- pravni položaj, strukturo lastništva in kakršne koli določbe, ki bistveno vplivajo na nadzor nad njegovim premoženjem,
- kakršno koli povezavo z organizacijami, ki ne sodelujejo pri izvajanju navigacijskih služb zračnega prometa, vključno s komercialnimi dejavnostmi, ki jih izvaja neposredno ali prek povezanih podjetij in ki znašajo več kot 1 % pričakovanega prihodka. Poleg tega obvesti o kakršni koli spremembi posameznega lastniškega deleža, ki predstavlja 10 % ali več celotnega lastništva.

Izvajalec služb zračnega prometa sprejme vse ustrezne ukrepe za preprečitev kakršnega koli navzkrižja interesov, ki bi lahko ogrozilo njegovo nepristransko in objektivno izvajanje služb.

2. ODPRTO IN PREGLEDNO IZVAJANJE SLUŽB

Poleg izvajanja iz dela 8.1 Priloge I in če se država članica odloči organizirati izvajanje posebnih služb zračnega prometa v konkurenčnem okolju, lahko država članica sprejme vse ustrezne ukrepe za zagotovitev, da izvajalci teh posebnih služb zračnega prometa ne bodo opravljali nobene dejavnosti, katere cilj ali posledica je preprečitev, omejitev ali izkrivljanje konkurence, ali dejavnosti, ki povzroča zlorabo prevladujočega položaja v skladu z veljavno nacionalno zakonodajo in zakonodajo Unije.

3. VARNOST SLUŽB

3.1. Sistem za upravljanje varnosti

3.1.1. Splošne varnostne zahteve

Izvajalec služb zračnega prometa ima kot sestavni del upravljanja služb vzpostavljen sistem za upravljanje varnosti, ki:

- zagotavlja formaliziran, jasen in proaktiven pristop k sistematičnemu upravljanju varnosti pri izpolnjevanju odgovornosti za varnost v okviru izvajanja služb; deluje v zvezi z vsemi njegovimi službami in podpornimi ureditvami pod njegovim vodstvenim nadzorom; in vključuje, kot temelj, izjavo o varnostni politiki, ki opredeljuje temeljni pristop organizacije k upravljanju varnosti (upravljanje varnosti);

- zagotavlja, da je vsaka oseba, povezana z varnostnimi vidiki izvajanja služb zračnega prometa, individualno odgovorna za varnost svojih dejanj, da so menedžerji odgovorni za varno upravljanje posameznih oddelkov ali odsekov ter da najvišje vodstvo izvajalca nosi celotno odgovornost za varnost (odgovornost za varnost);
- zagotavlja, da se daje doseganju ustrezne varnosti pri službah zračnega prometa največja prednost (varnostna prednost);
- zagotavlja, da je glavni varnostni cilj pri izvajanju služb zračnega prometa zmanjšati vpliv na tveganje za letalsko nesrečo, kolikor je to v praksi izvedljivo (varnostni cilj).

3.1.2. *Zahteve za doseganje varnosti*

Izvajalec služb zračnega prometa v okviru delovanja sistema za upravljanje varnosti:

- zagotavlja, da je osebje ustrezno usposobljeno in primerno za delo, ki ga opravlja, ob tem pa je ustrezno pooblaščen, če je to potrebno, in izpolnjuje veljavne zahteve za zdravstveno sposobnost (usposobljenost);
- zagotavlja, da je funkcija upravljanja varnosti določena z organizacijsko odgovornostjo za razvoj in ohranjanje sistema za upravljanje varnosti; zagotavlja, da je mesto odgovornosti neodvisno od linijske organizacije upravljanja in odgovarja neposredno najvišji organizacijski ravni. Vseeno se pri majhnih organizacijah, v katerih lahko kombinacija odgovornosti prepreči ustrezno neodvisnost v zvezi s tem, ureditev za zagotavljanje varnosti dopolnjujejo z dodatnimi neodvisnimi sredstvi; in zagotavlja, da vodstvo organizacije izvajalca služb dejavno sodeluje pri zagotavljanju upravljanja varnosti (odgovornost za upravljanje varnosti);
- zagotavlja, da se, kadar je to izvedljivo, izračunajo in ohranijo kvantitativne ravni varnosti za vse funkcionalne sisteme (kvantitativne ravni varnosti);
- zagotavlja, da se sistem za upravljanje varnosti sistematično dokumentira tako, da je vzpostavljena jasna povezava z varnostno politiko organizacije (dokumentacija sistema za upravljanje varnosti);
- zagotavlja ustrezno utemeljitev varnosti zunanjih služb in oskrbe ob upoštevanju njihovega varnostnega pomena znotraj izvajanja služb (zunanje službe in oskrba);
- zagotavlja, da sta ocena in ublažitev tveganja na primerni ravni za zagotovitev ustreznega upoštevanja vseh vidikov upravljanja zračnega prometa (ocena in ublažitev tveganja). V zvezi s spremembami funkcionalnega sistema za upravljanje zračnega prometa se uporabljajo določbe dela 3.2 te priloge;
- zagotavlja, da se operativni in tehnični dogodki v zvezi z upravljanjem zračnega prometa, ki naj bi pomembno vplivali na varnost, takoj raziščejo in da se sprejmejo potrebni korektivni ukrepi (varnostni dogodki). Dokaže tudi, da izvaja zahteve o poročanju in oceni varnostnih dogodkov v skladu z veljavno nacionalno zakonodajo in zakonodajo Unije.

3.1.3. *Zahteve za zagotavljanje varnosti*

Izvajalec služb zračnega prometa v okviru delovanja sistema za upravljanje varnosti zagotovi, da:

- se redno izvajajo varnostne preiskave, s katerimi se priporočijo izboljšave, če so potrebne, zagotovi varnost pri dejavnosti poslovnih delavcev znotraj njihovih področij in potrdi skladnost z ustreznimi deli sistema za upravljanje varnosti (varnostne preiskave);
- so vzpostavljene metode za odkrivanje sprememb v funkcionalnih sistemih ali dejavnostih, ki lahko kažejo, da se neki element približuje točki, ko ne more več izpolnjevati sprejemljivih standardov varnosti, in sprejmejo se korektivni ukrepi (spremljanje varnosti);
- se evidence o varnosti ohranjajo med celotnim postopkom delovanja sistema za upravljanje varnosti, kar je podlaga za zagotovitev varnosti vsem, povezanim z izvajanjem služb, odgovornim za službe ali tistim, ki so od njih odvisni, ter pristojnemu organu (evidence o varnosti).

3.1.4. *Zahteve za spodbujanje varnosti*

Izvajalec služb zračnega prometa v okviru delovanja sistema za upravljanje varnosti zagotovi, da:

- se vse osebje zaveda mogočih nevarnosti v zvezi z varnostjo pri njegovih nalogah (ozaveščenost o varnosti);
- se spoznanja, pridobljena pri preiskavah varnostnih dogodkov in drugih varnostnih dejavnostih, širijo znotraj organizacije na upravni in operativni ravni (razširjanje pridobljenih spoznanj);
- se vse osebje dejavno spodbuja, naj predlaga rešitve za opredeljene nevarnosti, in izvedejo spremembe za izboljšanje varnosti, če so potrebne (izboljšanje varnosti).

3.2. **Varnostne zahteve za oceno in ublažitev tveganja v zvezi s spremembami**

3.2.1. *Oddelek 1*

Izvajalec služb zračnega prometa v okviru delovanja sistema za upravljanje varnosti zagotovi, da se opredelitev nevarnosti ter ocenitev in ublažitev tveganja sistematično izvedejo pri vsaki spremembi delov funkcionalnega sistema za upravljanje zračnega prometa in podpornih ureditev, ki spadajo na področje njegovega vodstvenega nadzora, tako, da se obravnava:

- (a) celoten življenjski krog sestavnega dela zadevnega funkcionalnega sistema za upravljanje zračnega prometa od začetnega načrtovanja in opredelitve do postopkov po koncu izvajanja, vzdrževanja in umika iz obratovanja;

- (b) sestavne dele funkcionalnega sistema za upravljanje zračnega prometa v zraku, na zemlji, in kadar je primerno, v prostoru, s sodelovanjem z odgovornimi strankami in
- (c) opremo, postopke in človeške vire funkcionalnega sistema za upravljanje zračnega prometa, medsebojne vplive teh elementov ter medsebojne vplive med zadevnim sestavnim delom in drugimi deli funkcionalnega sistema za upravljanje zračnega prometa.

3.2.2. *Oddelek 2*

Postopki opredelitve nevarnosti, ocene tveganja in ublažitve tveganja vključujejo:

- (a) določitev področja uporabe, mej in vmesnikov zadevnega sestavnega dela, opredelitev funkcij, ki jih bo izvajal sestavni del, ter razmere v zvezi z dejavnostmi, katerih del bo;
- (b) določitev varnostnih ciljev, ki veljajo za sestavni del, vključno z:
  - opredelitvijo verjetnih nevarnosti in okvar v zvezi z upravljanjem zračnega prometa ter njihovih združenih učinkov;
  - oceno vplivov, ki jih ima lahko na varnost zrakoplova, in oceno resnosti teh vplivov s klasifikacijskim seznamom resnosti iz oddelka 4;
  - določitvijo njihove dopustnosti v smislu največje verjetnosti za pojav nevarnosti na podlagi resnosti in največje verjetnosti posledic nevarnosti, v skladu z oddelkom 4;
- (c) izpeljavo, če je to primerno, strategije za ublažitev tveganja, ki:
  - določa obrambo, ki jo je treba začeti izvajati za zaščito pred nevarnostmi, ki pomenijo tveganje;
  - po potrebi vključuje razvoj varnostnih zahtev, ki se nanašajo na zadevni sestavni del ali druge dele funkcionalnega sistema za upravljanje zračnega prometa ali razmere v zvezi z dejavnostmi, in
  - zagotavlja izvedljivost in učinkovitost;
- (d) potrditev izpolnjevanja vseh opredeljenih varnostnih ciljev in zahtev:
  - pred izvedbo spremembe;
  - med katero koli prehodno fazo k operativni službi;
  - med operativno življenjsko dobo in
  - med katero koli prehodno fazo do umika iz obratovanja.

3.2.3. *Oddelek 3*

Rezultati, z njimi povezane utemeljitve in dokazila v zvezi s postopki ocene in ublažitve tveganja, vključno z opredelitvijo nevarnosti, se primerjajo in dokumentirajo tako, da se zagotavlja:

- oblikovanje popolnih utemeljitev, s katerimi se dokaže, da bosta zadevni sestavni del in celoten funkcionalni sistem za upravljanje zračnega prometa ostala sprejemljivo varna z izpolnjevanjem dodeljenih varnostnih ciljev in zahtev. To vključuje, če je primerno, specifikacije vsake uporabljene napovedne tehnike, tehnike spremljanja ali preiskav;
- sledljivost vseh varnostnih zahtev v zvezi z uveljavitvijo spremembe do predvidenih postopkov/funkcij.

3.2.4. Oddelek 4

Opredelitev nevarnosti in ocena resnosti

Izvaja se sistematična opredelitev nevarnosti. Resnost posledic nevarnosti v določenih razmerah v zvezi z dejavnostmi se določi s klasifikacijskim seznamom, prikazanim v spodnji preglednici, pri čemer je klasifikacija resnosti odvisna od posebne utemeljitve, ki kaže najverjetnejšo posledico nevarnosti v najslabšem primeru.

Stopnja resnosti	Vpliv na delovanje
1 (najresnejša)	Nesreča ⁽¹⁾
2	Resni incident ⁽¹⁾
3	Večji incident v zvezi z delovanjem zrakoplova, pri katerem je bila lahko ogrožena varnost zrakoplova, kar bi skoraj povzročilo trčenje zrakoplova s tlemi ali ovirami.
4	Znatni incident v okoliščinah, ki kažejo na to, da bi se lahko zgodila nesreča, resni ali večji incident, če tveganje ne bi bilo odpravljeno v mejah varnosti ali če bi bil v bližini drug zrakoplov.
5 (najmanj resna)	Brez neposrednega vpliva na varnost.

⁽¹⁾ Kakor je opredeljeno v Direktivi Sveta 94/56/ES z dne 21. novembra 1994 o določitvi temeljnih načel za vodenje preiskav nesreč in incidentov v civilnem letalstvu (UL L 319, 12.12.1994, str. 14).

Da se ugotovijo posledice nevarnosti na delovanje in določi njena resnost, sistematični pristop/postopek vključuje posledice nevarnosti na različne elemente funkcionalnega sistema za upravljanje zračnega prometa, kot so letalska posadka, kontrolorji zračnega prometa, funkcionalne zmogljivosti zrakoplova, funkcionalne zmogljivosti funkcionalnega sistema za upravljanje zračnega prometa na tleh in sposobnost zagotavljanja varnih služb zračnega prometa.

Klasifikacijski seznam tveganja

Varnostni cilji, ki temeljijo na tveganju, se določijo glede na največjo verjetnost pojava nevarnosti, ki izhaja iz resnosti njenih posledic in največje verjetnosti posledic nevarnosti.

Kot potrebno dopolnilo predložitvi dokazov o izpolnjevanju količinskih ciljev se uporabijo dodatni ukrepi upravljanja varnosti, s čimer se omogoči večja varnost sistema za upravljanje zračnega prometa, če je primerno.

3.2.5. *Oddelek 5*

Sistem za zagotavljanje varnosti programske opreme

Izvajalec služb zračnega prometa v okviru delovanja sistema za upravljanje varnosti v skladu z Uredbo Komisije (ES) št. 482/2008⁹ uvede sistem za zagotavljanje varnosti programske opreme.

3.3. **Varnostne zahteve za tehnično vodstvo in osebje, ki izvajata naloge v zvezi z varnostjo obratovanja**

Izvajalec služb zračnega prometa zagotovi, da tehnično vodstvo in osebje, vključno z osebjem izvajalskih organizacij podizvajalk, ki uporabljajo in vzdržujejo opremo za upravljanje zračnega prometa, odobreno za operativno uporabo, imata ter ohranjata zadostno znanje in razumevanje v zvezi s službami, ki jih podpirajo, dejanskimi in mogočimi vplivi njihovega dela na varnost teh služb ter ustreznimi veljavnimi delovnimi omejitvami.

Izvajalec služb zračnega prometa v zvezi z osebjem, vključenim v naloge v zvezi z varnostjo, med katero spada tudi osebje izvajalskih organizacij podizvajalk, dokumentira, ali je osebje ustrezno usposobljeno; delovni raspored za zagotovitev zadostne zmogljivosti in neprekinjenosti služb; sistem in politiko usposobljenosti osebja, politiko usposabljanja osebja, načrte za usposabljanje in evidence o usposabljanju ter ureditev nadzora nekvalificiranega osebja. Vzpostavljene ima postopke za primere, v katerih je telesno ali duševno stanje osebja dvomljivo.

Izvajalec služb zračnega prometa vodi register informacij o številu, statusu in razvrstitvi osebja, vključenega v naloge v zvezi z varnostjo. V registru:

- (a) so opredeljeni poslovodni delavci, odgovorni za funkcije v zvezi z varnostjo;
- (b) je evidentirana ustrezna usposobljenost tehničnega in operativnega osebja glede na zahtevane spretnosti in znanja ter zahteve glede usposobljenosti;
- (c) so določeni kraji in naloge, ki jim je dodeljeno tehnično in operativno osebje, vključno s kakršno koli metodologijo razvrščanja dela.

4. DELOVNE METODE IN OPERATIVNI POSTOPKI

Izvajalec služb zračnega prometa je sposoben dokazati, da so njegove delovne metode in operativni postopki v skladu s standardi iz naslednjih prilog h Konvenciji o

---

⁹ UL L 141, 31.5.2008, str. 5.

mednarodnem civilnem letalstvu, če so pomembni za izvajanje služb zračnega prometa v zadevnem zračnem prostoru:

- (a) Priloge 2 o pravilih letenja (10. izdaja, julij 2005, vključno z vsemi spremembami do št. 40);
- (b) Prilogo 10 o letalskih telekomunikacijah, zvezek II o postopkih komunikacije, vključno s postopki za navigacijske službe zračnega prometa (PANS) (6. izdaja, oktober 2001, vključno z vsemi spremembami do št. 82);
- (c) Prilogo 11 o službah zračnega prometa (13. izdaja, julij 2001, vključno z vsemi spremembami do št. 45).

PRILOGA III

POSEBNE ZAHTEVE ZA IZVAJANJE METEOROLOŠKIH SLUŽB

1. TEHNIČNA IN OPERATIVNA USPOSOBLJENOST IN ZMOGLJIVOST

Izvajalec meteoroloških služb zagotavlja, da so meteorološke informacije, potrebne za izvajanje posameznih funkcij, v za uporabnike prijazni obliki na voljo:

- letalskim prevoznikom in članom letalske posadke za načrtovanje pred vzletom in med letom;
- izvajalcem služb zračnega prometa in letalskih informacijskih služb;
- enotam služb za iskanje in reševanje ter
- letališčem.

Izvajalec meteoroloških služb potrdi stopnjo dosegljive natančnosti informacij, ki se posredujejo za obratovanje, vključno z virom takih informacij, pri čemer zagotavlja pravočasno posredovanje takih informacij in njihovo posodabljanje, kadar je potrebno.

2. DELOVNE METODE IN OPERATIVNI POSTOPKI

Izvajalec meteoroloških služb je sposoben dokazati, da so njegove delovne metode in operativni postopki v skladu s standardi iz naslednjih prilog h Konvenciji o mednarodnem civilnem letalstvu, če so pomembni za izvajanje meteoroloških služb v zadevnem zračnem prostoru:

- (a) Priloge 3 o meteoroloških službah za mednarodno zračno plovbo (16. izdaja, julij 2007, vključno z vsemi spremembami do št. 74);
- (b) Prilogo 11 o službah zračnega prometa (13. izdaja, julij 2001, vključno z vsemi spremembami do št. 45).
- (c) Prilogo 14 o letališčih v naslednjih izdajah:
  - (i) zvezek I o načrtovanju in delovanju letališč (4. izdaja, julij 2004, vključno z vsemi spremembami do št. 9);
  - (ii) zvezek II o heliportih (2. izdaja, julij 1995, vključno z vsemi spremembami do št. 3).

PRILOGA IV

POSEBNE ZAHTEVE ZA IZVAJANJE LETALSKIH INFORMACIJSKIH SLUŽB

1. TEHNIČNA IN OPERATIVNA USPOSOBLJENOST IN ZMOGLJIVOST

Izvajalec letalskih informacijskih služb zagotavlja, da so informacije in podatki dostopni za operativne namene v obliki, primerni za:

- osebe letalskega prevoznika, vključno z letalsko posadko, načrtovanje leta, sisteme za upravljanje letov in simulatorje letenja ter
- izvajalce služb zračnega prometa, ki so odgovorni za letalske informacijske službe, letalske informacijske službe na letališču in zagotavljanje informacij pred vzletom.

Izvajalec letalskih informacijskih služb pred razširjanjem takih informacij zagotovi njihovo celovitost in potrdi stopnjo natančnosti informacij, ki se posredujejo za obratovanje, vključno z virom takih informacij.

2. DELOVNE METODE IN OPERATIVNI POSTOPKI

Izvajalec letalskih informacijskih služb je sposoben dokazati, da so njegove delovne metode in operativni postopki v skladu s standardi iz naslednjih prilog h Konvenciji o mednarodnem civilnem letalstvu, če so pomembni za izvajanje letalskih informacijskih služb v zadevnem zračnem prostoru:

- (a) Priloge 3 o meteoroloških službah za mednarodno zračno plovbo (16. izdaja, julij 2007, vključno z vsemi spremembami do št. 74);
- (b) Priloge 4 o letalskih navigacijskih kartah (10. izdaja, julij 2001, vključno z vsemi spremembami do št. 54);
- (c) Priloge 15 o letalskih informacijskih službah (12. izdaja, julij 2004, vključno z vsemi spremembami do št. 34).

PRILOGA V

POSEBNE ZAHTEVE ZA IZVAJANJE KOMUNIKACIJSKIH, NAVIGACIJSKIH ALI NADZORNIH SLUŽB

1. TEHNIČNA IN OPERATIVNA USPOSOBLJENOST IN ZMOGLJIVOST

Izvajalec komunikacijskih, navigacijskih ali nadzornih služb zagotavlja razpoložljivost, neprekinjenost, točnost in celovitost svojih služb.

Izvajalec komunikacijskih, navigacijskih ali nadzornih služb potrdi stopnjo kakovosti služb, ki jih izvaja, in dokaže redno vzdrževanje, po potrebi pa tudi umerjenost svoje opreme.

2. VARNOST SLUŽB

Izvajalec komunikacijskih, navigacijskih ali nadzornih služb ravna v skladu z zahtevami iz dela 3 Priloge II o varnosti služb.

3. DELOVNE METODE IN OPERATIVNI POSTOPKI

Izvajalec komunikacijskih, navigacijskih ali nadzornih služb je sposoben dokazati, da so njegove delovne metode in operativni postopki v skladu s standardi iz Priloge 10 o letalskih telekomunikacijah h Konvenciji o mednarodnem civilnem letalstvu v naslednjih izdajah, če so pomembni za izvajanje komunikacijskih, navigacijskih ali nadzornih služb v zadevnem zračnem prostoru:

- (a) zvezku I o pripomočkih za radijsko navigacijo (6. izdaja, julij 2006, vključno z vsemi spremembami do št. 82);
- (b) zvezku II o komunikacijskih postopkih, vključno s postopki za navigacijske službe zračnega prometa (PANS) (6. izdaja, oktober 2001, vključno z vsemi spremembami do št. 82);
- (c) zvezku III o komunikacijskih sistemih (2. izdaja, julij 2007, vključno z vsemi spremembami do št. 82);
- (d) zvezku IV o nadzornem radarju in sistemih za preprečevanje trčenja (4. izdaja, julij 2007, vključno z vsemi spremembami do št. 82);
- (e) zvezku V o uporabi radijskega spektra za zračni promet (2. izdaja, julij 2001, vključno z vsemi spremembami do št. 82).